

Verantwoordings- en voortgangsverslag

Project 'Waardevolle gesprekken en ontmoetingen op Schouwen-Duiveland' - Periode 2013 - 2014

Meer onderling begrip, kansen voor samenwerking en draagvlak voor nieuwe initiatieven.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	pg. 2
2. Samenvatting resultaten periode 2013 – 2014	pg. 2 – 3
3. Toelichting bij de resultaten	pg. 4-6
4. Opbrengsten van de dialogen	pg. 6
5. .Aandachtspunten	pg. 6

Bijlage 1 : Activiteiten en resultaten uit: Bijgesteld Projectplan Waardevolle gesprekken en ontmoetingen op Schouwen-Duiveland dd. 22 juni

Bijlage 2 : Visie, doelen en uitgangspunten Dialogoetwerk Schouwen-Duiveland

Bijlage 3 : Activiteitenplan 2015

Datum: 23 februari 2015

Stichting Dialogoetwerk Schouwen-Duiveland

Voorzitter : Inge van Ooijen

Secretaris/penningmeester : Johan van Westenbrugge

Voorwoord

Dit verslag bevat een inhoudelijke verantwoording van de behaalde resultaten van het Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland over de periode 2013-2014 en de aandachtspunten voor 2015. Na een samenvatting van de behaalde resultaten, volgt een toelichting hierop en een overzicht van de opbrengsten van de dialogen. In de bijlagen staan de visie, doelen en uitgangspunten vermeld en het activiteitenplan voor 2015.

Geconstateerd kan worden dat een groeiende groep inwoners, organisaties en gemeentebambtenaren de weg vindt naar de dialoogaanpak.

Grote dank gaat uit naar het Oranjefonds en het fonds van Hart van Leefbaarheid, die met hun financiële bijdragen onze activiteiten mogelijk hebben gemaakt. Tegelijkertijd gaat ook onze waardering en dank uit naar alle bewoners en professionals die, voor het merendeel op vrijwillige basis, hun eigen specifieke bijdrage hebben geleverd aan de diverse activiteiten.

Samenvatting resultaten periode 2013-2014

1. Nieuwe verbindingen tussen bewoners en organisaties op Schouwen-Duiveland

In 2013 en 2014 zijn in totaal 60 dialoogtafels georganiseerd en hebben 440 mensen ervaring opgedaan met de waarderende gespreksvoering en dialoogmethodiek. Een groot deel van deze dialoogtafels is georganiseerd tijdens de Week van de Dialoog; 22 tafels in 2013 en 27 tafels in 2014. Naast het zelf ervaren van de dialoog is het leggen van nieuwe verbindingen tussen mensen één van de belangrijkste doelen van de Week van de Dialoog. In juni 2014 heeft Schouwen-Duiveland met één dialoogtafel, meegedaan aan het landelijk project 'Geluksparade' van Nederland in Dialoog.

Elf dialoogtafels werden ingezet voor verschillende innovatieve doeleinden (zie 4).

Over het algemeen hebben deelnemers aan de dialoogtafels de dialogen ervaren als een bijzondere en mooie manier om elkaar te leren kennen en elkaars verhalen te horen.

Inspirerend, leerzaam en verfrissend! "Dialoog opent deuren, waar discussie deuren sluit".

2. Nieuwe gespreksbegeleiders getraind en oefensessies met het jaarthema

Totaal 24 mensen hebben de basistraining dialooggespreksbegeleider gevolgd; 9 mensen in 2013 en 15 mensen in 2014.

Aan de oefenavonden met het jaarthema van de Week van de Dialoog hebben totaal 30 getrainde gespreksbegeleiders deelgenomen; 12 in 2013 en 18 in 2014.

Vanaf 2011 hebben in totaal 75 mensen de basistraining gevolgd.

3. Gespreksbegeleiderspool en verdieping in de methodiek Appreciative Inquiry

In 2014 is een gespreksbegeleiderspool gevormd met mensen die tenminste de basistraining hebben gevolgd. De groep bestaat thans uit ruim 22 gespreksbegeleiders.

Doelen van de gespreksbegeleiderspool:

- Verdere scholing, kennisuitwisseling en verdieping in de dialoogmethodiek en de bredere theorie- en methodiekvorming van het waarderend onderzoeken, de Appreciative Inquiry.
- Ondersteuning verlenen bij het begeleiden van dialoogprojecten en dialoogtafels voor diverse doelgroepen en organisaties.

4. Transitie toepassing dialoog voor diverse doeleinden

Na een aanloopperiode van drie jaar is in 2014 in verschillende domeinen ondersteuning verleend met het inzetten van de dialoog voor:

- evaluatieve activiteiten
  - o WMO beleid en

- jongerenproject Regioruis
- het voorbereiden van VMBO-leerlingen op hun stage;
- het betrekken van ondernemers bij een project rond 'duurzame energie'.
- Onder het motto 'Dialoog is de sleutel tot succesvolle participatie' heeft het Dialoognetwerk de WMO adviesraad en de gemeente Schouwen-Duiveland ondersteund bij de organisatie van een dialoogavond in januari 2015, waarbij inwoners geïnspireerd werden en elkaar konden inspireren om de zorg voor hun eigen welzijn en dat van anderen ter hand te nemen.

Met deze activiteiten is de focus van de dialoog als middel om elkaar in de Week van de Dialoog te 'ontmoeten' en kennis te maken met de dialoogmethodiek aan het verschuiven, naar de dialoog als effectief middel, dat voor diverse doeleinden en doelgroepen kan worden ingezet.

5. Toename aantal dialoogambassadeurs in (dorps)kernen en diverse organisaties

In 11 (dorps) kernen en in ruim 15 organisaties van Schouwen-Duiveland zijn mensen die zich als ambassadeur van de dialoog kenbaar maken.

6. Communicatiestrategie en- middelen

In de communicatie is de dialoog neergezet als een toegankelijk en laagdrempelig instrument dat door iedereen op verschillende manieren kan worden gebruikt. Via de vernieuwde website, de digitale nieuwsbrieven en persberichten zijn mensen geïnformeerd over de activiteiten en nieuwe ontwikkelingen. Ook zijn diverse promotiemiddelen ontwikkeld en verspreid zoals m.n. een algemene folder, een bannerpen en promotiemateriaal voor de Week van de Dialoog.

7. Duidelijke positionering, visie en uitgangspunten van het Dialoognetwerk

Het Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland positioneert zich *als een onafhankelijk netwerk van enthousiaste bewoners, organisaties en bedrijven van Schouwen-Duiveland die de dialoog als een hedendaags middel beschouwen om de kwaliteit van wonen, leven en werken te verbeteren en elkaar te stimuleren dit in de eigen praktijk van alledag verder inhoud en vorm te geven.*

De visie en uitgangspunten zijn de richtsnoer voor alle activiteiten en te maken keuzes. In de kern gaat het om 'waardierend onderzoeken' met de blik gericht op de krachten en mogelijkheden van iedere belanghebbende en de kwaliteit van de gespreksvoering.

8. Bouwstenen voor een goede organisatiestructuur

Om de onafhankelijkheid te waarborgen is in oktober 2014 de Stichting Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland opgericht. Gekozen is voor een bestuur op afstand, waarbij de verbinding met de organisatiekerngroep gewaarborgd is in de aanwezigheid van bestuursleden vanuit deze groep.

De bouwstenen die moeten gaan zorgen voor een goed lopende organisatie zijn:

- dialoogambassadeurs die zorgdragen voor verspreiding van het gedachtegoed, of voor ondersteuning bij diverse activiteiten van (dorps)kernen en organisaties
- de gespreksbegeleiderspool die garant staat voor de kwaliteitsontwikkeling van de dialoogaanpak,
- duidelijke communicatie in- en extern,
- een goed lopend secretariaat
- een duidelijk financieel beleid en
- een duidelijke en herkenbare verdeling van taken en verantwoordelijkheden, in de organisatiegroep.

Toelichting bij de resultaten

Ad. 1. Nieuwe verbindingen tussen bewoners en organisaties op Schouwen-Duiveland
“Dialoog opent deuren, waar discussie deuren sluit”. Mensen ervaren het als verhelderend en inspirerend om met een divers gezelschap een thema vanuit verschillende invalshoeken te belichten. Hierdoor ontstaan verrassende inzichten en ideeën. Openstaan en luisteren naar elkaars verhalen en ervaringen schept een zekere rust en zorgt voor verbinding. Zonder het van elkaar te weten, worden er vele kleine stapjes gezet op weg naar een grotere onderlinge betrokkenheid van burgers op Schouwen-Duiveland.. Naast het leggen van nieuwe verbindingen worden deelnemers aan de hand van het jaarthema geprikkeld om stil te staan bij hun eigen wensen en mogelijkheden en een kleine stap voor te bereiden. Deze acties worden (geanoniseerd) geïnventariseerd en gepubliceerd op de website. Het zijn zaadjes waarvan we hopen dat deze tot wasdom komen. Naast de acties wordt jaarlijks een samenvatting gemaakt van de dromen en gedachten van deelnemers omtrent het besproken thema, welke eveneens op de website wordt gepubliceerd, www.dialoognetwerkschouwen-duiveland.nl.

Twee voorbeelden:

2013: thema ‘Krimp als kans’

‘Krimp’ is van alle tijden. In aanvang hebben mensen vaak de neiging om krimpsituaties als negatief te benaderen. De ervaring leert dat veel van hen in staat zijn om deze te benutten om nieuwe wegen in te slaan. Het belang om meer samen te werken kwam aan meerdere tafels aan de orde.

2014: thema ‘Jouw zorg, mijn zorg’

Omzien naar elkaar zit in kleine dingen! Deelnemers wensen dat de samenleving uit zijn winterslaap komt en alle mensen tijd, liefde en aandacht vinden om iets te doen voor elkaar. Met een gemeente die zorg blijft dragen voor professionele zorg en ondersteuning voor hen die dat echt nodig hebben.

Ad. 2. Nieuwe gespreksbegeleiders getraind en oefensessies met het jaarthema

Vanaf 2011 hebben 75 mensen de basistraining dialooggespreksbegeleiding gevolgd. Vanuit de aangereikte contouren door Nederland in Dialoog is het trainingsprogramma samengesteld. Jaarlijks ontvangen alle deelnemers een gespreksbegeleidersmap, waarin de bedoeling, de aanpak en de themavragen nader worden toegelicht. Een deel van de mensen die de basistraining heeft gevolgd heeft aangegeven zich meer thuis te voelen in de rol van tafelorganisator. Zeven mensen hebben één jaar meegedaan op Schouwen-Duiveland en zich daarna ingezet voor verspreiding van de dialoog in hun eigen gemeente in Zeeland, met name Middelburg en Goes. Een paar begeleiders zijn enkel inzetbaar tijdens de Week van de Dialoog.

Ad. 3. Gespreksleiderspool en verdieping in de methodiek Appreciative Inquiry

De basistraining is een goede eerste stap om een eenvoudig dialooggesprek te begeleiden. Meer oefening en training is nodig om dialooggesprekken en dialoogactiviteiten ook in andere contexten te begeleiden en zich hiervoor de nodige deskundigheid te verwerven. Ongeveer 30% van de getrainde dialooggespreksbegeleiders heeft zich inmiddels aangesloten bij de gespreksleiderspool om met elkaar te werken aan kwaliteitsverbetering van de begeleiding. In 2014 zijn vier bijeenkomsten georganiseerd waarin geoefend is in het omgaan met lastige situaties en een avond is besteed aan het thema ‘luisteren’. Bovendien zijn een paar gespreksbegeleiders actief met de methodiekontwikkeling van de ‘Wandeldialoog’. De gespreksleiderspool bevat zowel mensen die nog weinig ervaring hebben in het begeleiden van groepen, als mensen waarbij het begeleiden van (dialoog)groepen een onderdeel is van hun werk. Op 19 januari 2015 zijn 14 mensen uit deze pool vrijwillig als gespreksbegeleider betrokken geweest bij de WMO dialoogavond ‘Zelfzorg, goed voor elkaar’, waaraan om en nabij 125 inwoners van Schouwen-Duiveland hebben deelgenomen. .

Ad. 4 Transitie toepassing dialoog in andere contexten

In 2014 zijn concrete stappen gezet met het ondersteunen van organisaties om de dialoog toe te passen voor andere doelen dan de Dag van de Dialoog. Opvalt dat deze activiteiten in gang zijn gezet door deelnemers aan dialoogtafels of door dialoogambassadeurs. Door bij de evaluaties onderzoeksgerichte vragen te stellen zoals o.a. wat is er gelukt, waar ben je trots op, welke stappen zijn gezet, welke wensen heb je, hoe kunnen deze gerealiseerd worden en welke bijdrage kun jij daaraan leveren kwam er bij de deelnemers creatieve ruimte en energie vrij voor vervolgstappen. Ook bij de gesprekken met jongeren en ondernemers bleek dat de waarderende gespreksvoering en dialoogmethodiek juist in deze tijd van 'participatie' een middel is om vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken te onderzoeken en de kansen en mogelijkheden van zowel mensen als organisaties te benutten.

Ad. 5 Toename aantal dialoogambassadeurs in de diverse (dorps)kernen en in organisaties

'Wijzelf, bewoners en organisaties, zijn de beste ambassadeurs om de dialoog meer onder de aandacht te brengen'. Qua oppervlakte is Schouwen-Duiveland met haar 33.000 inwoners één van de grootste gemeenten in of van Nederland. Daarom is het belangrijk dat mensen kunnen zien bij welke dialoogambassadeurs men in de eigen omgeving terecht kan voor informatie.

Immers hoe meer mensen de dialoog omarmen, hoe beter we in staat zijn om meer onderling begrip op te wekken en de samenwerking en draagvlak voor nieuwe initiatieven te bevorderen.

Een verrassend neveneffect van onze activiteiten op Schouwen-Duiveland is dat het aantal dialoogambassadeurs in Zeeland groeiende is. Samen met 'Zeeland in dialoog', het overleg met vertegenwoordigers van de dialooggroepen in andere gemeenten in Zeeland werken we aan verdere verspreiding van het gedachtegoed. Een aandachtspunt is op welke wijze en met wat we onze ambassadeurs stimuleren en/of kunnen ondersteunen bij de toepassing van de dialoog voor hun eigen activiteiten.

Ad. 6 Communicatiestrategie en - middelen

De dialoog is op zichzelf al een krachtig communicatiemiddel, dat zichzelf kan verkopen. Belangrijk is dat de dialoog bij zoveel mogelijk situaties wordt gebruikt en dat dit zichtbaar wordt gemaakt. Het communicatieplan, dat jaarlijks wordt bijgesteld, dient als richtsnoer voor de communicatieactiviteiten.

In 2013 is een nieuwe huisstijl ontworpen met een eigen logo voor het dialoognetwerk. Voorts heeft de website een ander karakter gekregen. Naast algemene informatie over de dialoog bevat de website informatie over de diverse activiteiten van het netwerk en kunnen diverse bestanden gedownload worden. Een punt van aandacht is om de website continu up to date te houden.

Als promotiemateriaal is in 2013 een algemene folder over het dialoognetwerk uitgebracht en in 2014 een bannerpen met de dialoogspelregels, welke wordt uitgedeeld aan deelnemers van dialoogtafels. Gemiddeld zes keer per jaar worden ruim 320 geïnteresseerden via een Nieuwsbrief op de hoogte gehouden van dialoogactiviteiten op Schouwen-Duiveland en elders in Zeeland. Voor de Week van de Dialoog zijn uitnodigingskaarten en flyers verspreid.

Ad. 7: Duidelijke positionering, visie en uitgangspunten van het Dialoognetwerk

Zie bijlage 2 met de Visie, uitgangspunten, doelen en de drie hoofdactiviteiten van het Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland.

Ad. 8. Bouwstenen voor een goede organisatiestructuur

Van gerichtheid op het organiseren van de jaarlijkse Week van de Dialoog heeft de organisatie zich ontwikkeld naar een netwerk met een duidelijke missie en visie voor ogen.

Inmiddels komt een vaste organisatiegroep van negen betrokken professionals, bewoners en vertegenwoordigers van organisaties, gemiddeld éénmaal per maand bij elkaar om de

doelen van het dialoognetwerk te realiseren en het werk verder uit te bouwen. Rekening houdend met en gebruikmakend van ieders specifieke kwaliteiten en sterke kanten is een taakverdeling ontstaan. Kenmerkend voor het dialoognetwerk is de combinatie van vrijwillige investeringen en de betaling van professionele kosten voor de ontwikkeling van het netwerk, de methodiek en de trainingen, de communicatie en de communicatiemiddelen. Deze combinatie van betrokkenheid en professionaliteit zorgt ervoor dat continu een professionaliseringsslag gemaakt kan worden, inspelende op de vraag en ontwikkelingen van dat moment en de gewenste situatie voor de toekomst. Om de onafhankelijkheid van het Dialoognetwerk te waarborgen is in oktober de Stichting Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland opgericht. De uitbreiding van activiteiten vraagt thans om een flexibele, zelfregulerende netwerkorganisatie die de nieuwe ontwikkelingen het hoofd kan bieden. De hiervoor genoemde bouwstenen dienen als leidraad om hier gericht aan te werken.

Opbrengsten van de dialogen

Het Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland heeft er toe bijgedragen dat:

- 1) er nieuwe ontmoetingen en verbindingen zijn ontstaan tussen mensen en organisaties die van belang zijn voor nieuwe initiatieven om de kwaliteit van leven, werken en wonen te vergroten.
- 2) bewoners (individueen en groepen) nieuwe input hebben gekregen om hun eigen vraagstukken aan te pakken.
- 3) aan de diverse dialoogtafels als het ware zaadjes zijn ontstaan, waaruit verschillende nieuwe initiatieven zijn gegroeid. Voorbeelden die bekend zijn:
  - a. maatschappelijk
    - de Zilte academie (dialoogtafel 2011) (kenniscentrum voor het Zeeuwse zilte koken)
    - het Hart van Poortambacht (dialoogtafels 2012) (actieve bewoners in de wijk Poortambacht in Zierikzee; <https://nl-nl.facebook.com/poortambacht>)
    - nieuw: Voorbereiding filosofisch café (dialoogtafel 2014)
    - Nieuw: Voorbereiding kinderdialogen door twee gespreksbegeleiders die in het onderwijs werkzaam zijn (2014)
  - b. persoonlijk
    - minder oordelen en meer luisteren en doorvragen (diverse mensen)
    - daadwerkelijk starten van een eigen bedrijf (dialoogtafel 2012)
  - c. beleid
    - de evaluatieopbrengsten van het WMO beleid (2012-2014) van de gemeente Schouwen-Duiveland met de dialoogaanpak was een opmaat voor de verdere ontwikkeling van nieuw WMO beleid (2015-2017)
- 4) Verspreiding van de dialoogaanpak in de provincie Zeeland en start van 'Zeeland in dialoog'.

Aandachtspunten voor de komende periode

1. Werken aan een flexibele, zelfregulerende netwerkorganisatie
2. Opbrengsten. Zichtbaar maken wat de dialoog oplevert in grote en kleine resultaten.
3. Communicatie – website up to date houden
4. Dialoogambassadeurs stimuleren en ondersteunen bij waarderende gespreksvoering en dialoogaanpak om zaken in de eigen leef- en/of werkomgeving te initiëren en / of te verbeteren
5. Financiën. Met zo min mogelijk kosten zoveel mogelijk bereiken.

Bijlage 1. Activiteiten en resultaten 2013-2014. Zoals geformuleerd in Projectplan 'Waardevolle gesprekken en ontmoetingen op Schouwen-Duiveland' dd. 22 juni 2013

Periode 1 januari 2013 t/m 31 december 2013

Structureren en menskracht

- Structuur geven aan de organisatie van het ambassadeursnetwerk
- Communicatie
  - Communicatieplan
  - Ontwikkeling van de website vanwege de verbreding van activiteiten en de omvorming naar een dialoog-ambassadeursnetwerk
- Voorbereidingen Dag van de Dialoog 2013 – vaststellen dagen en het thema, werving tafelorganisatoren en gespreksleiders
- Het organiseren van de derde Dag van de Dialoog, inmiddels week van de dialoog 4 – 9 november 2013
- Start gespreksleiderspool waarbij differentiatie wordt aangebracht omtrent dialoogdeskundigheid
- Trainen van nieuwe gespreksleiders voor de week van de dialoog 4-9 november 2013
- Verdiepingstraining voor reeds eerder getrainde gespreksleiders
- Het vergroten van de interesse bij het bedrijfsleven
- Gesprekken met sleutelfiguren om de dialoog breder in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken of voor innovatie en communicatieverbetering in bedrijven en organisaties
- Betrekken van jeugd en jongeren bij de Dag van de Dialoog
- Deskundigheid bevorderen omtrent het verschil tussen debat en dialoog
- Evaluatie Week van de Dialoog 2013
- Het vergroten en verbreden van het potentieel aan dialoogambassadeurs vanuit de evaluatie van de derde Dag/week van de Dialoog
- Financiën; begroting, verantwoording eerste projectjaar

Periode 1 januari 2014 t/m 31 december 2014

Methodiek en borging

- Ontwikkeling vervolptrainingen en/of workshops
- Organiseren verdiepingssessies voor dialoogbegeleiders
- Ondersteuning organisaties en bedrijven met dialoogaanpak
- Voorbereidingen Dag van de Dialoog 2014
- Het organiseren van de vierde Dag van de Dialoog begin november 2014
- Trainen van nieuwe gespreksleiders voor november 2014
- Evaluatie Dag van de Dialoog 2014
- Praktijkgerichte (e) brochure met richtlijnen en tips voor dialoogambassadeurs en dialooggespreksleiders.
- Communicatie: actief gebruik maken van en omgaan met de sociale media
- Financiën; begroting, verantwoording tweede projectjaar en resultaten totale project
- Het borgen van de organisatie van het ambassadeursnetwerk

Resultaten einde project

- Met behulp van een educatieve, laagdrempelige methodiek zijn mensen via diverse bijeenkomsten en dialooggroepen gestimuleerd om een eigen bijdrage te leveren voor het vergroten van de kwaliteit van leven en werken in de eigen woon-, werk- en leefomgeving.
- In 10 (dorps)kernen en 15 organisaties zijn één of meerdere dialoogambassadeurs
- De dialoogambassadeurs kennen het verschil tussen debat en dialoog en op welk moment zij welk instrument inzetten en/of hebben toegang tot die informatie
- Er is een gespreksleiderspool met getrainde gespreksleiders die dialogen kunnen organiseren en begeleiden en elkaars deskundigheid bevorderen.
- Praktijkgerichte (e) brochure met richtlijnen en tips voor dialoogambassadeurs en dialooggespreksleiders

Bijlage 2

Visie Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland op verandering en vernieuwing

Het dialoognetwerk Schouwen-Duiveland gaat bij haar werkzaamheden uit van het 'waarderende onderzoek', oftewel de Appreciative Inquiry.

Met de dialoog onderzoek je vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken. De inbreng van alle deelnemers en belanghebbenden is even waardevol. Vele ideeën kunnen immers leiden tot meerdere oplossingen. Kenmerkend voor de dialoog is de gezamenlijke zoektocht en haar procesgerichte aanpak. De dialoog is grensverleggend voor alle gesprekspartners!

Wij zien de dialoog als de sleutel tot succesvolle samenwerking en vernieuwing!

Drie punten staan hierbij centraal:

1. focussen op krachten en mogelijkheden van iedere belanghebbende
2. focussen op wat werkt (en loslaten wat niet meer werkt)
3. denken en samenwerken met belanghebbenden in plaats van denken voor en over anderen.

Algemeen doel

Mensen en organisaties op Schouwen-Duiveland enthousiast maken voor de dialoog als middel om de kwaliteit van werken, wonen en leven te verbeteren en elkaar te stimuleren dit in de eigen praktijk van alle dag verder in houd en vorm te geven.

Subdoelen

- Het uitdragen van de dialoog als waardevol communicatiemiddel waarbij gelijkwaardigheid en respect centraal staan.
- Bewoners, organisaties en bedrijven op het eiland laten kennismaken met de dialoog door hen dit zelf te laten ervaren.
- Dialooggesprekken stimuleren en ondersteunen in tal van situaties met een gezamenlijke uitdaging waarvan de oplossing van tevoren niet vaststaat.

Uitgangspunten

1. Het netwerk is laagdrempelig; iedereen die de dialoog een warm hart toedraagt kan zich bij het netwerk aansluiten.
2. Het is een maatschappelijk initiatief van bewoners en organisaties van Schouwen-Duiveland.
3. De dialooggesprekken worden begeleid door gespreksbegeleiders die minimaal een dialoogtraining hebben gevolgd in de 4-stappenmethodiek – kennismaken, ervaringen delen, dromen en doen, of begeleiders die zich verder hebben geschoold in de methodiek van het 'waarderend onderzoeken' (Appreciative inquiry).
4. Met een grote groep dialoogambassadeurs verspreid over het eiland kunnen we met zo min mogelijk investering veel bereiken.
5. Het dialoognetwerk heeft een nauwe samenwerking met Nederland in Dialoog en Zeeland in Dialoog.

Drie hoofdactiviteiten

1. Met een aansprekend thema (nieuwe) ontmoetingen en verbindingen stimuleren tussen bewoners van Schouwen-Duiveland en tussen bewoners en organisaties door het organiseren van de jaarlijkse Week van de Dialoog. (focus: ervaringen opdoen met

dialoogaanpak en stimulans voor nieuwe initiatieven in de eigen woon- werk en/of leefomgeving).

2. Organiseren van (verdiepende) trainingen, workshops, intervisiebijeenkomsten met en voor (a.s.) dialoogbegeleiders. (focus: deskundigheidsbevordering)
3. Bewoners- en ondernemersinitiatieven, samenwerkingsverbanden en organisaties, informeren, stimuleren en ondersteunen bij het toewerken naar de gewenste situatie door middel van de dialoogaanpak. (focus: toepassing dialoogmethodiek in verschillende contexten).

Betekenis

- In een dialoog zijn waarden als; gelijkwaardigheid, respect, openheid, vertrouwen en veiligheid leidend.
- Deelnemers aan een dialooggesprek worden uitgenodigd over zichzelf en hun relatie met het onderwerp te vertellen en ook echte belangstelling voor het verhaal van de ander op te brengen. Dialooggesprekken stimuleren de eigen kracht en het ondernemerschap van mensen.
- Met behulp van waardierend onderzoeken worden mensen via diverse bijeenkomsten en dialooggroepen gestimuleerd om een eigen bijdrage te leveren aan het vergroten van de kwaliteit van leven en werken in de eigen woon-, werk- en leefomgeving.
- De dialoogactiviteiten kenmerken zich door een drietal functies: ontmoeting, educatie en innovatie.

Bijlage 3.

Dialoognetwerk Schouwen-Duiveland: Activiteitenplan 2015

‘Dialoog is de sleutel tot succesvolle samenwerking en participatie’

I. Dialoogtafels begeleiden en organiseren

Met nieuwe invalshoeken en proefdialogen mensen laten kennis maken met de dialoog.

- Het begeleiden en organiseren van dialoogtafels door het jaar heen
- Het organiseren van de Week van de Dialoog – het 1^e lustrum!
- Het evalueren van de Week van de Dialoog en de resultaten publiceren op de website

II. Methodiekontwikkeling en deskundigheidsbevordering

Centraal het komend jaar staat de deskundigheidsbevordering op verschillende niveaus. Het organiseren van de basistraining dialooggespreksbegeleiding voor de Week van de Dialoog

- Het organiseren van oefen- en verdiepingsbijeenkomsten voor dialooggespreksbegeleiders
- Het ontwerpen van een brochure waarin de verschillende manieren om ‘waardierend onderzoeken’ toe te passen wordt toegelicht met voorbeelden van reeds opgedane ervaringen.

III. Waarderend onderzoek met en voor diverse doelgroepen en in diverse contexten

- Ondersteunen en begeleiden van vragen van diverse groepen en organisaties om ‘waardierend onderzoeken’ met de dialoogmethodiek toe te passen in andere contexten

IV. Communicatie

In januari 2015 is het communicatieplan bijgesteld. Belangrijk is dat de dialoog in zoveel mogelijk situaties wordt gebruikt en dat dit zichtbaar wordt gemaakt. De dialoogambassadeurs hebben hierbij een belangrijke rol. Actiepunten:

- De dialoog positioneren als een toegankelijk en laagdrempelig instrument dat door iedereen op verschillende manieren kan worden gebruikt.
- Zichtbaar maken wat de dialoog oplevert in grote en kleine resultaten
- Bijeenkomst organiseren met dialoogambassadeurs (inclusief gespreksleiders) met als thema Hoe brengen we de dialoog verder?
- Regelmatig Nieuwsbrieven uitbrengen en actueel houden van de website
- Nieuwe belangstellenden en doelgroepen benaderen..
- Gericht verspreiden van de bannerpen met de dialoogspelregels en de reeds ontwikkelde folder met informatie over de dialoog en het dialoognetwerk.

V. Zeeland in Dialoog

Gezamenlijk met de initiatiefnemers uit de andere Zeeuwse regio's de dialoog verder verspreiden en promoten in Zeeland

- Een paar maal per jaar overleggen bijwonen en/of organiseren met vertegenwoordigers van de "Dag van de Dialoog" uit de andere regio's in Zeeland en elkaar gaandeweg het jaar inspireren en versterken.

VI. Organisatie

- Maandelijkse bijeenkomsten van de Kerngroep om de doelen te realiseren en het netwerk verder uit te bouwen. In de taakverdeling worden de sterke kanten van de betrokken dialoogambassadeurs zoveel mogelijk benut.
- Verder uitwerken van de bouwstenen en blijven werken aan een goed gestructureerde en zelfregulerende organisatie
- Het ontwerpen van een financieel beleid welke duidelijke richtlijnen biedt omtrent vrijwillige inzet en professionele werkzaamheden waarvoor kosten in rekening kunnen worden gebracht

Gewenste resultaten 2015

- In alle (dorps)kernen en in minimaal 20 organisaties van betekenis zijn één of meerdere dialoogambassadeurs die mensen de weg kunnen wijzen naar de dialoog als middel om de kwaliteit van wonen, leven en werken te verbeteren. Via de website van het dialoognetwerk kunnen mensen de weg vinden naar de verschillende dialoogambassadeurs.
- ± 400 mensen hebben deelgenomen aan een dialoogtafel.
- Minimaal 10 mensen hebben de basistraining gedaan en kunnen een dialoogtafel begeleiden in de Week van de Dialoog.
- Tenminste 15 dialooggespreksleiders hebben een vervolgscholing gedaan en kunnen ook voor dialoogtafels in andere contexten worden ingezet.
- Naast de Week van de Dialoog zijn minimaal twee andere projecten ondersteund met dialoogtafels.
- Via diverse middelen zoals bannerpen, folder, Nieuwsbrieven, sociale media en persberichten zijn inwoners, bedrijven en organisaties geïnformeerd over de kracht van de dialoog en gestimuleerd om dit in hun eigen omgeving toe te passen.
- Brochure met diverse toepassingsmogelijkheden van het 'waarderende onderzoek'.